

Lapsivaikutusten arviointi ja ennakkoarviointi

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA)

- Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) on lapsiin kohdistuvien vaikutusten ennakointia ja seuranta. Sen avulla voidaan selvittää, millaisia hyötyjä tai haittoja erilaisilla lapsiin kohdistuvilla päätöksillä aiheutetaan. Lapsivaikutusten arviointi on siten työkalu YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen edellyttämään lapsen edun arviointiin. Palveluverkkosuunnittelussa toteutetaan arviointia Lastensuojelun keskusliiton ohjeiden mukaisesti aina, kun toimenpide-ehdotukset koskevat lapsia.
- Lapsivaikutusten **ennakkoarvioinnissa valmisteilla olevan päätöksen vaikutuksia arvioidaan ennen päätöksen tekemistä**. Arvioinnissa voidaan hyödyntää olemassa olevaa lapsilta saatua tietoa.

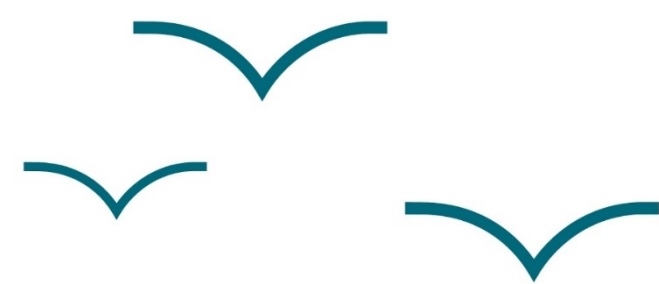
Lapsivaikutusten ennakkoarviointi

- Sipoon kunnan hyvinvointikysely kaikille vuosiluokkien 3-9 oppilaille lokakuussa 2024
- Tulokset käsitelty koulutusjaostoissa 3.12.2024
- Avoin kuntalaiskysely kouluverkosta marras-joulukuussa 2024

Hyvinvointikysely

Sipoon kunnan hyvinvointikysely lokakuu vl 3-9 2024

Ennakkoarvioinnin teemat hyvinvointikyselystä

Ennakkoarviointiin valittiin oppilaiden hyvinvointikyselyn tulokset seuraavista teemoista:

- Opetus
- Oppimisen tuki
- Turvallisuus koulussa, koulun pihalla ja opetusryhmässä
- Oppilaiden keskinäiset suhteet
- Kiusaamiseen puuttuminen
- Oppilaiden osallisuus
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Koulumatka
- Koulun vaihto: oppilaat, jotka aloittaneet uudessa koulussa syksyllä 2024

Ruotsinkielisten koulujen tulokset

Enligt trivselenkäten (svenskspråkiga skolor) är situationen ur elevernas synvinkel på en god nivå (= % helt eller delvis av samma åsikt):

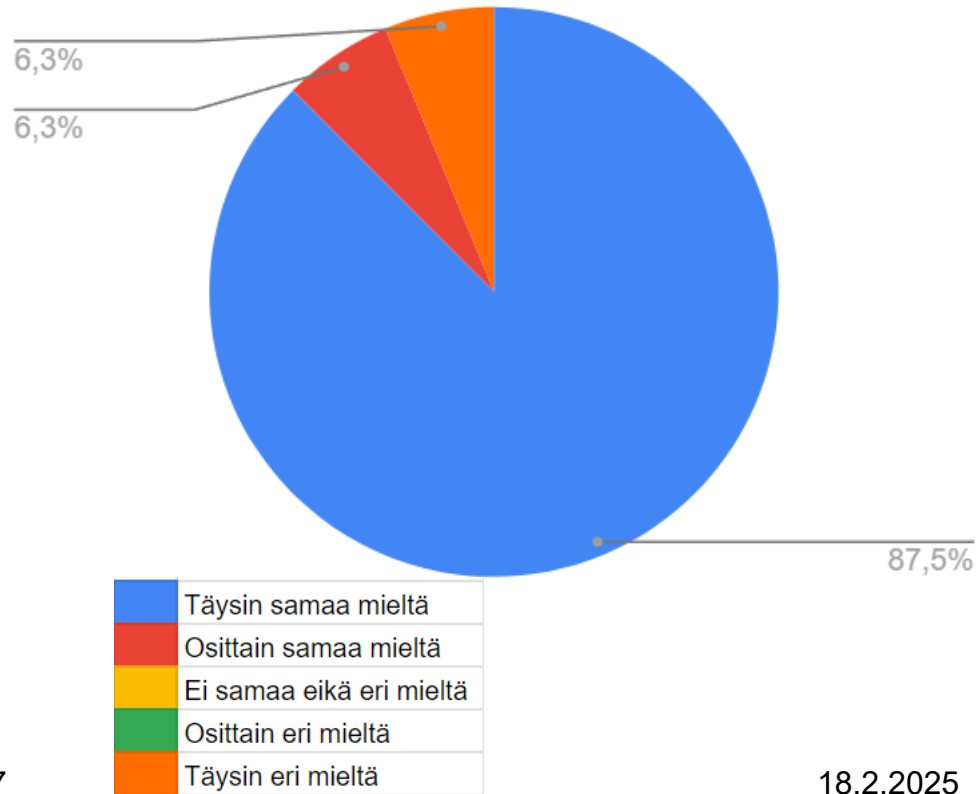
- **76 %** Lärarna lägger märke till när jag lyckas
- **88 %** Jag får hjälp i mitt skolarbete
- **85 %** Jag känner mig trygg i skolan och på skolgården
- **80 %** Stämningen och gemenskapen i vår klass är god
- **94 %** Jag har kompisar i skolan
- **77 %** De vuxna i skolan ingriper i mobbning
- **63 %** Jag kan vara med och påverka skolans vardag
- **84 %** Skolan och mina föräldrar samarbetar för mitt bästa
- **81 %** Min skolväg känns passligt för mig

Elever som börjat i en ny skola den här hösten

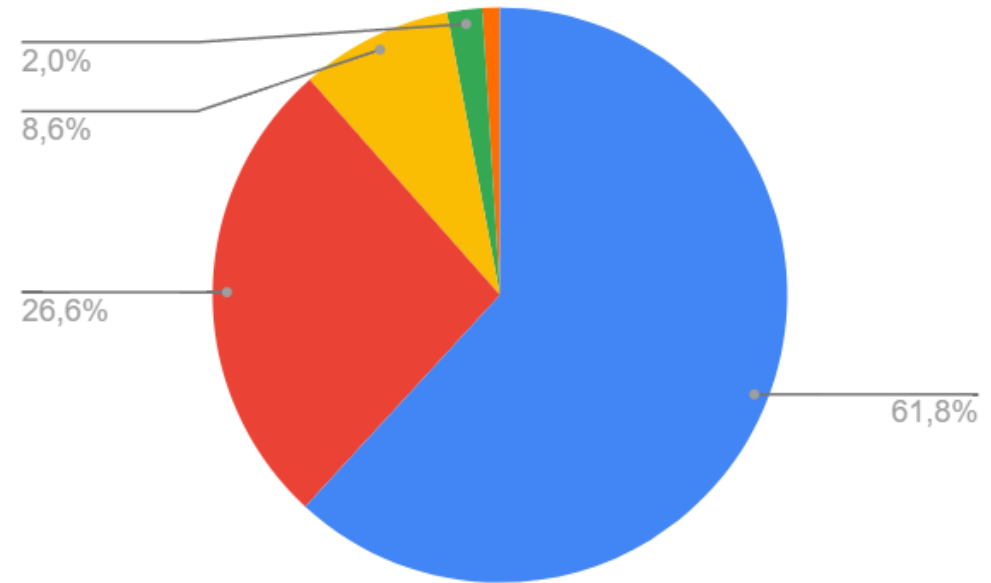
- **80 %** trivs bra i den nya skolan.
- **88 %** har blivit väl mottagen i den nya klassen.
- **85 %** nya läraren/lärarna har lärt känna mig.

Min skolväg känns passlig för mig

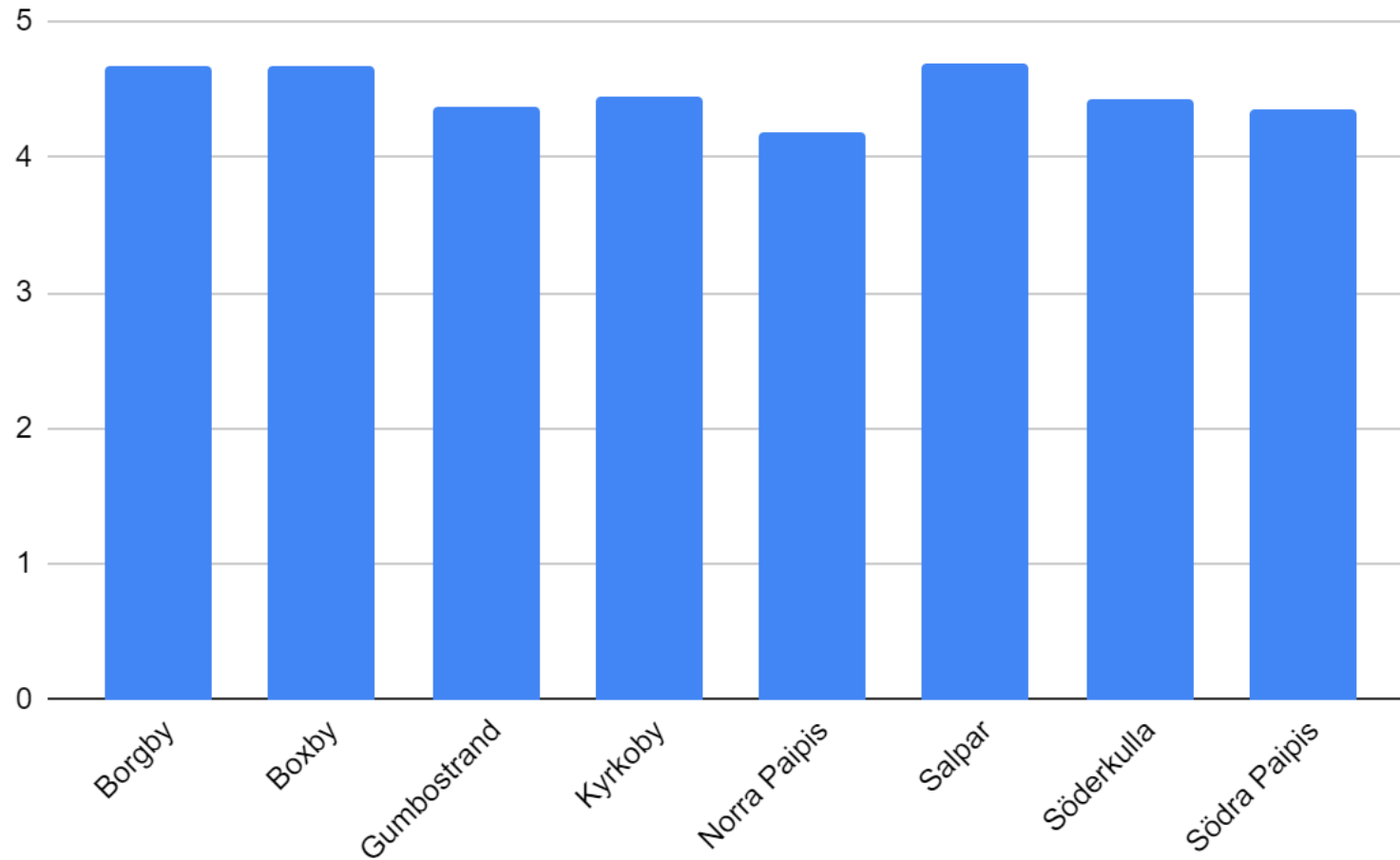
Salpar skola

Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

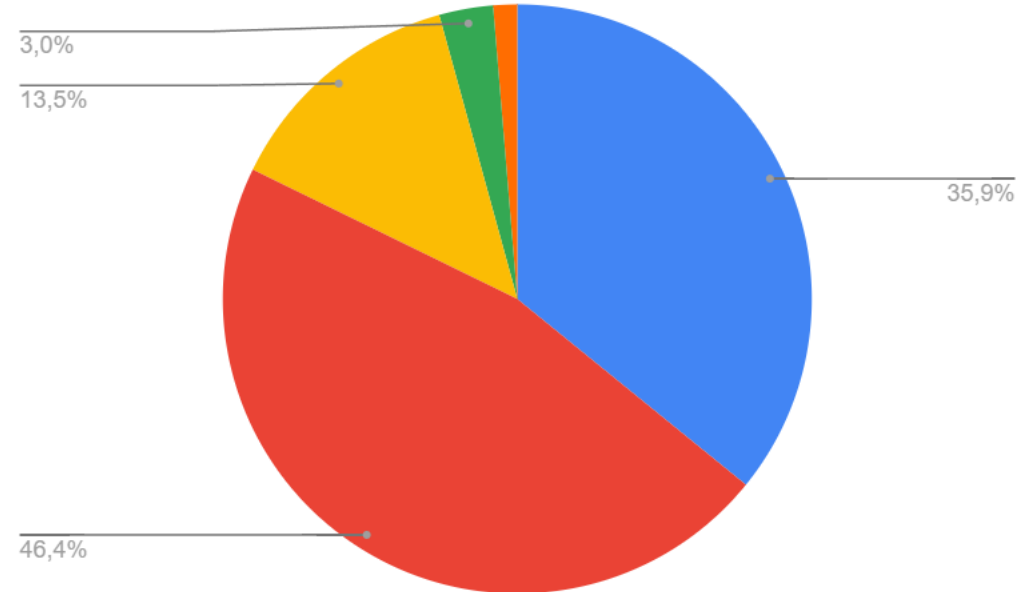
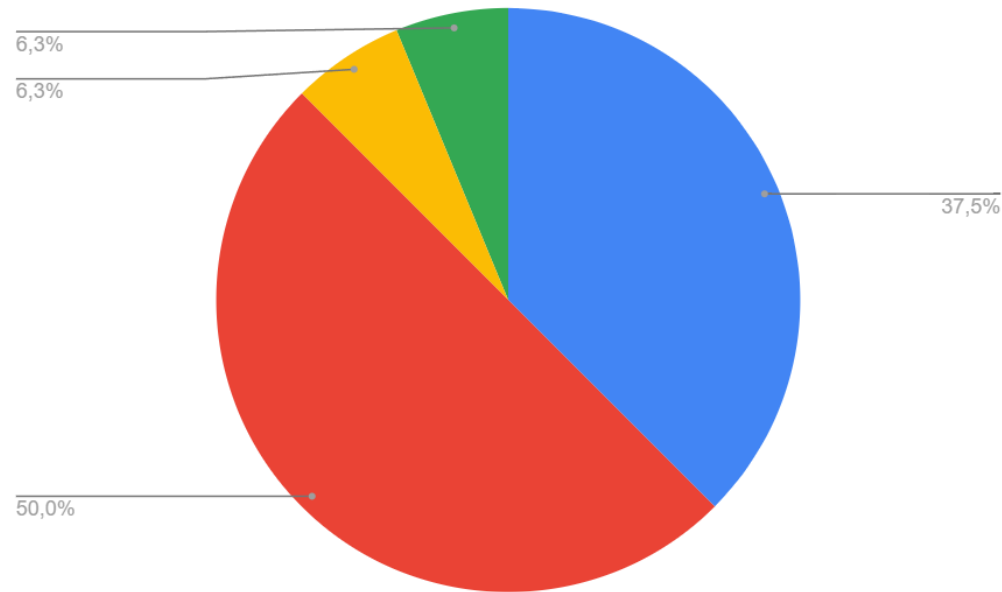
Min skolväg känns passlig för mig

Stämningen och gemenskapen i vår klass är god

Salpar skola

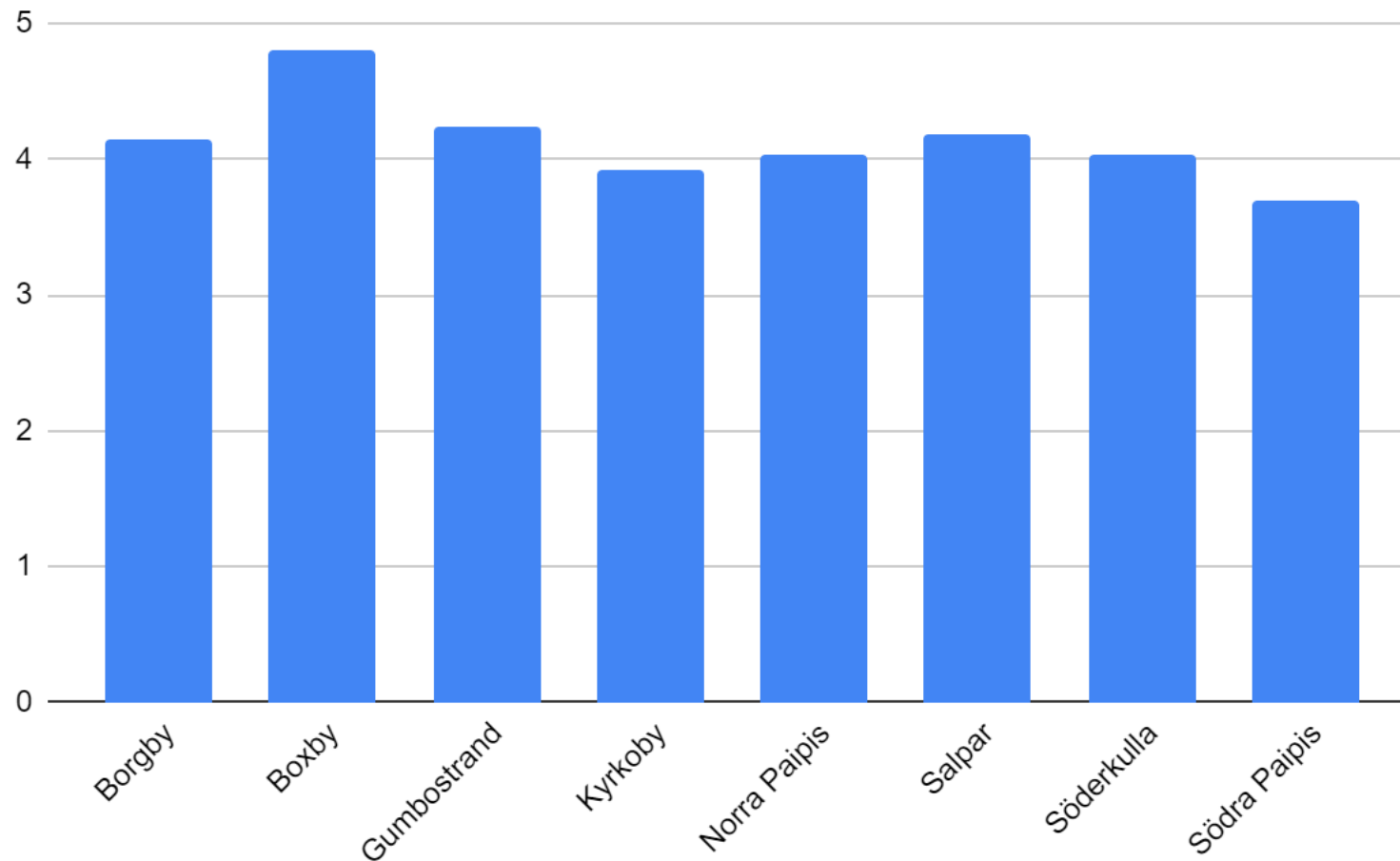
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

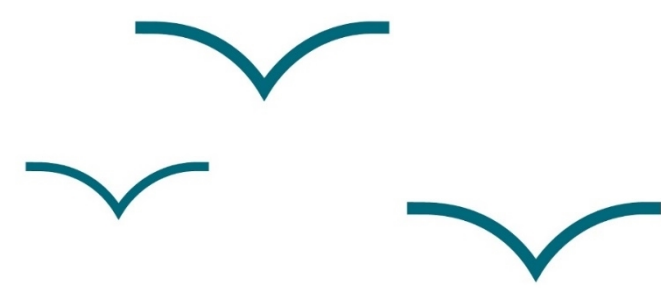
	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

18.2.2025

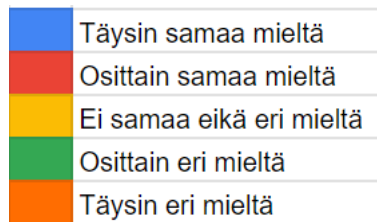
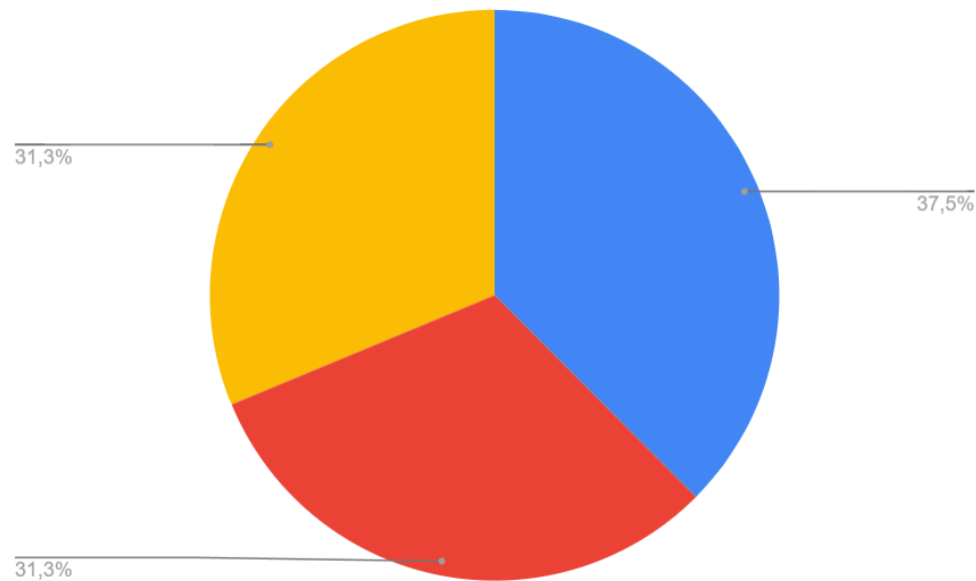
Stämningen och gemenskapen i vår klass är god

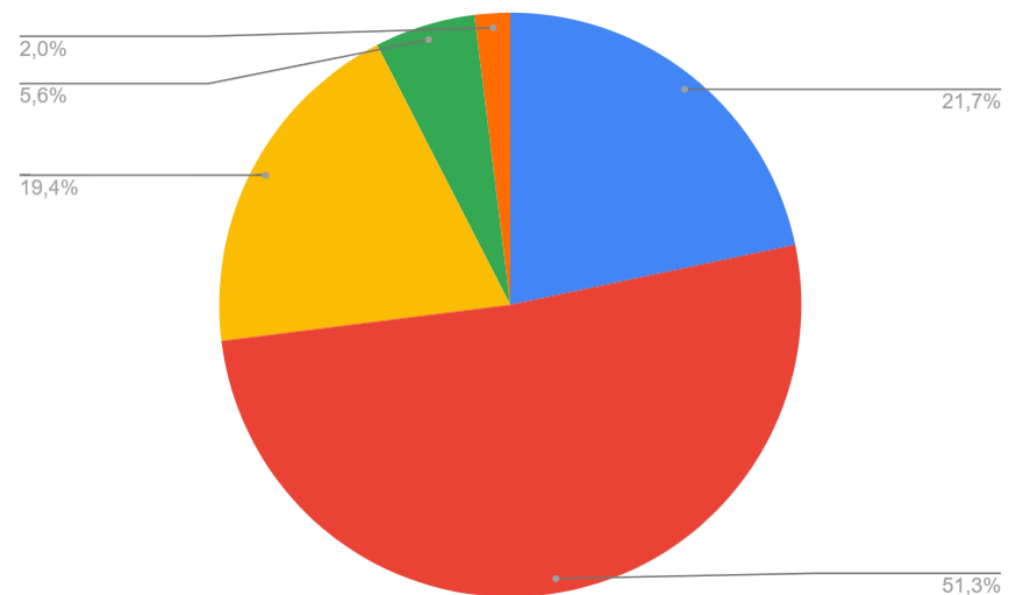
Jag får arbetsro i klassen

Salpar skola

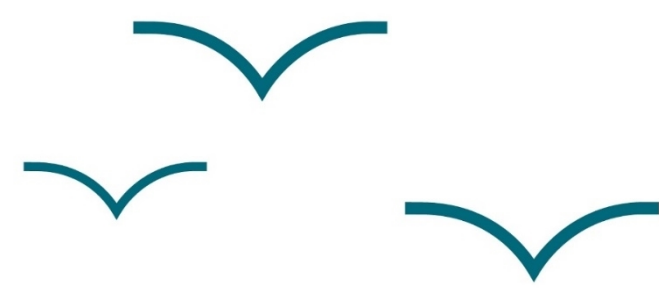
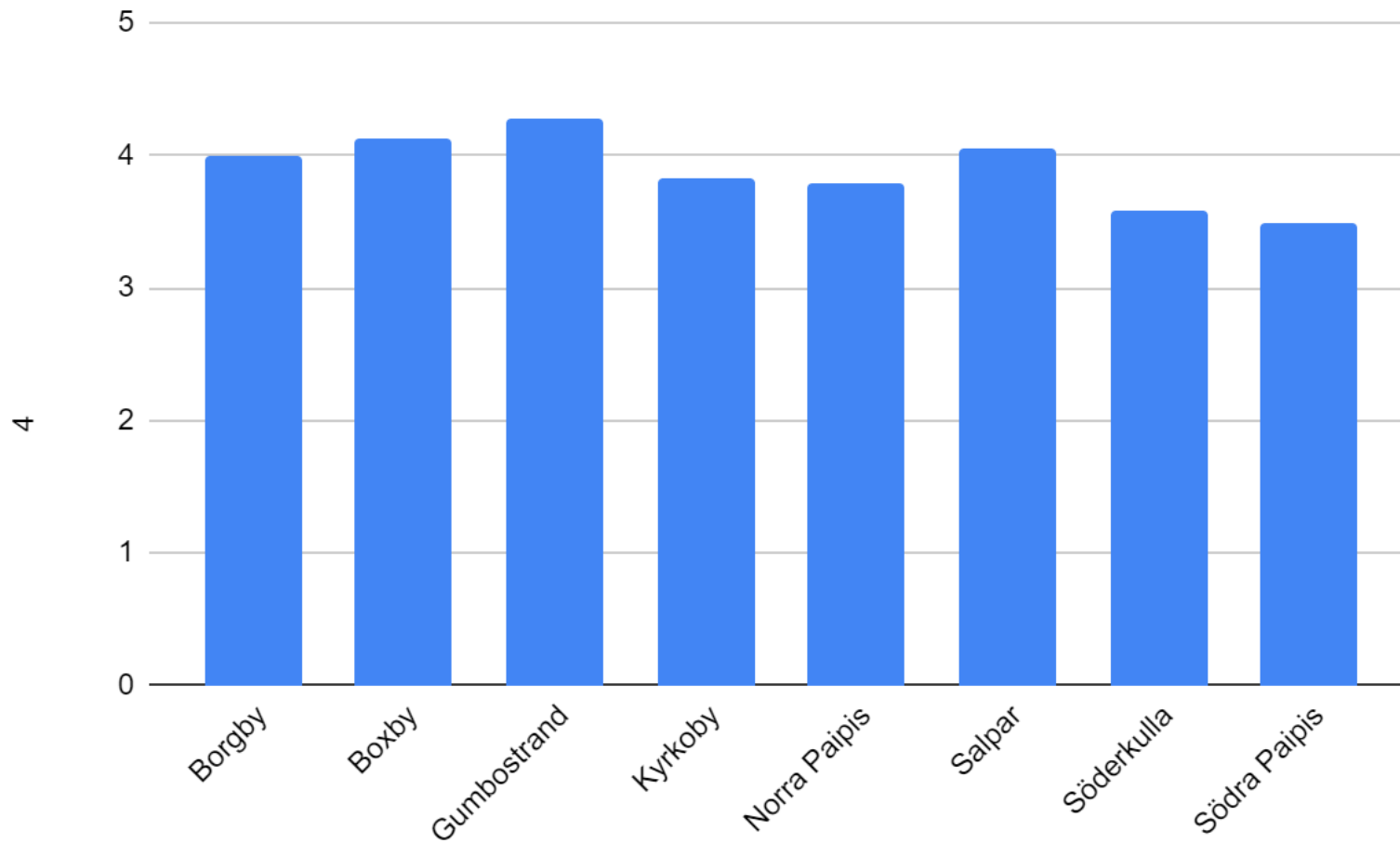

Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

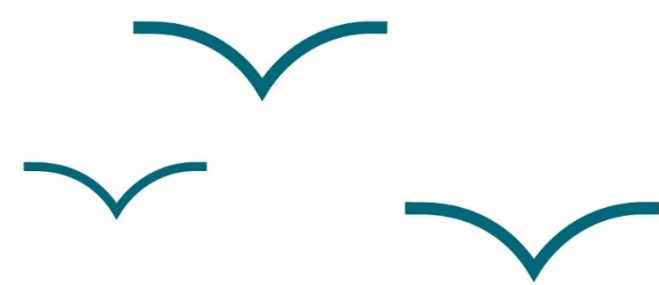

18.2.2025

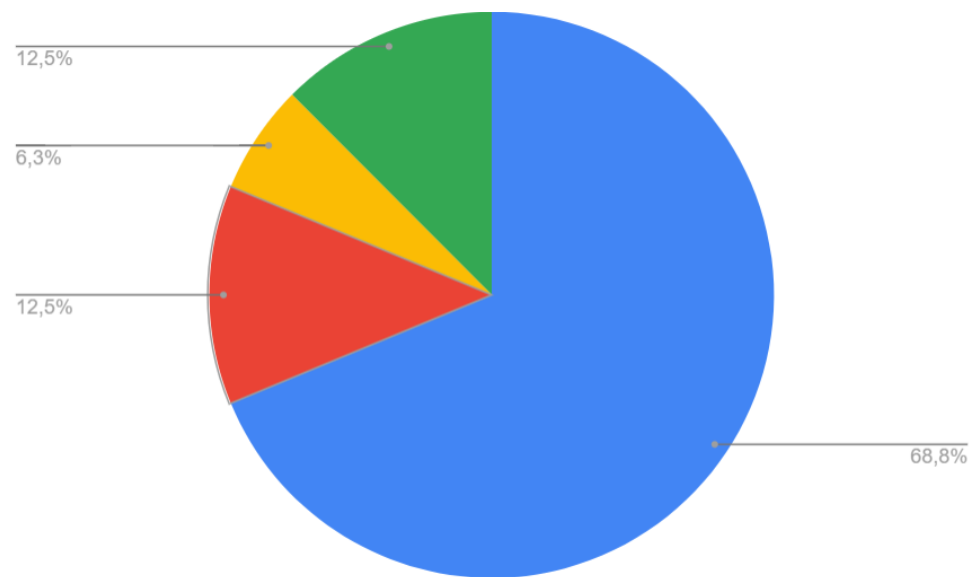
Jag får arbetsro i klassen

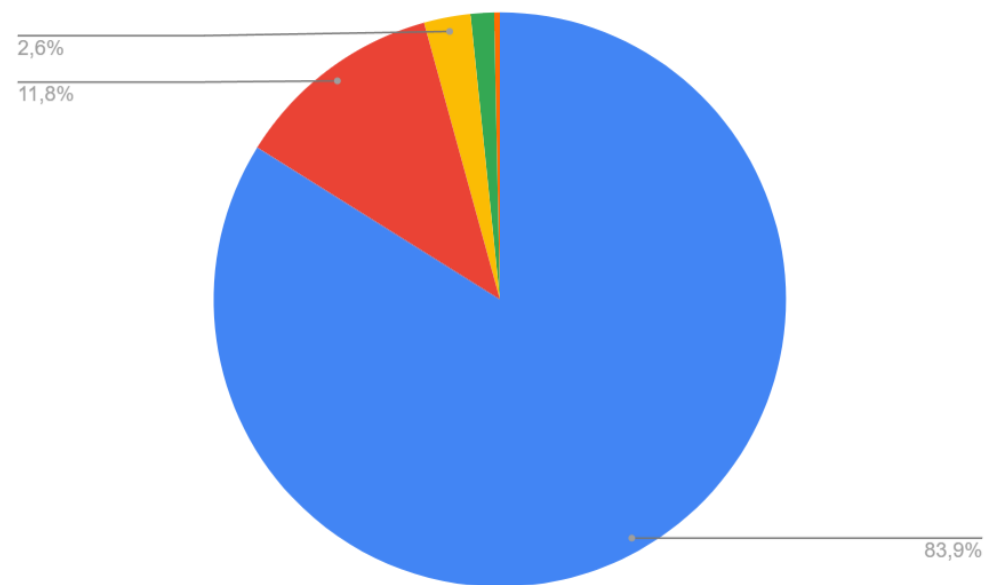
Jag har kompisar i skolan

Salpar skola

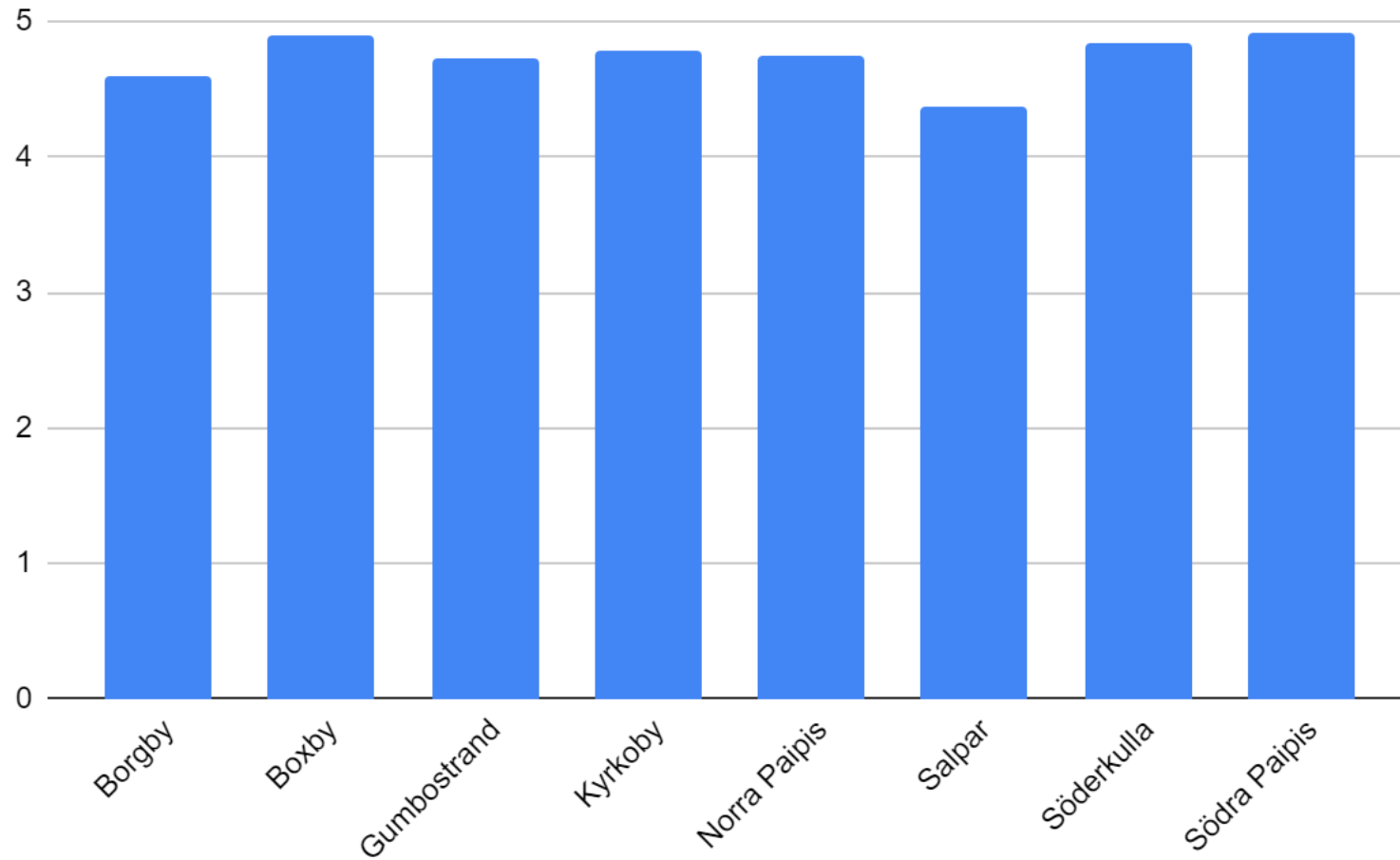
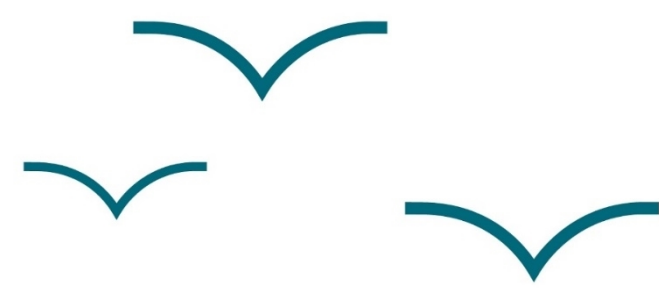
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

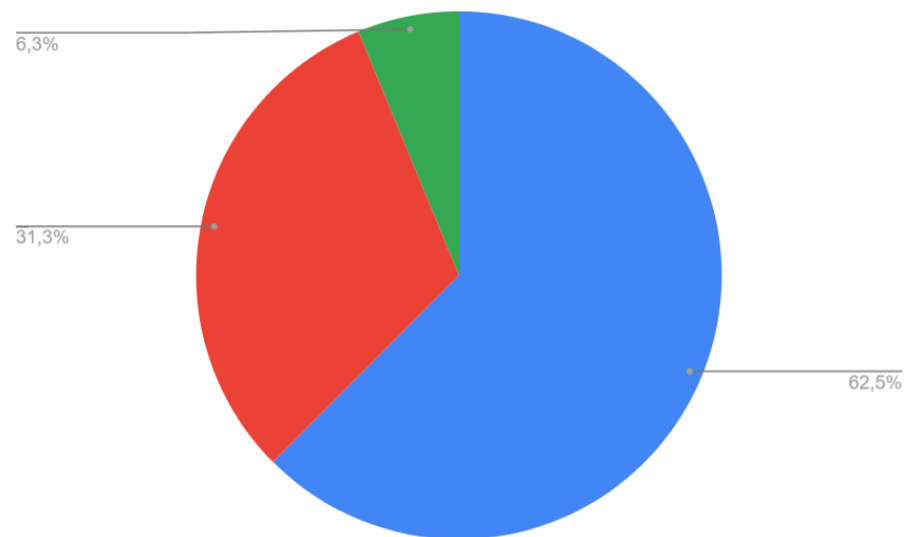
18.2.2025

Jag har kompisar i skolan

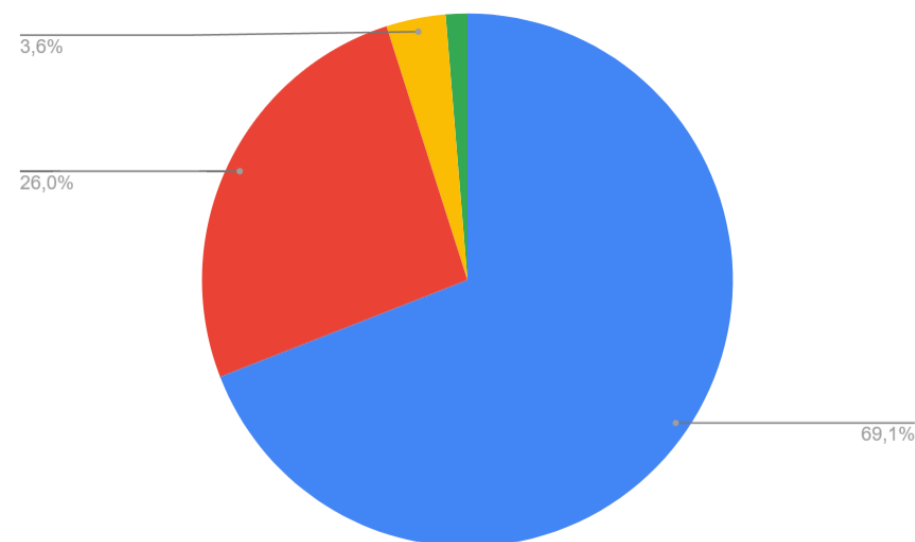

Jag får hjälp av läraren eller handledaren i mitt skolarbete

Salpar skola

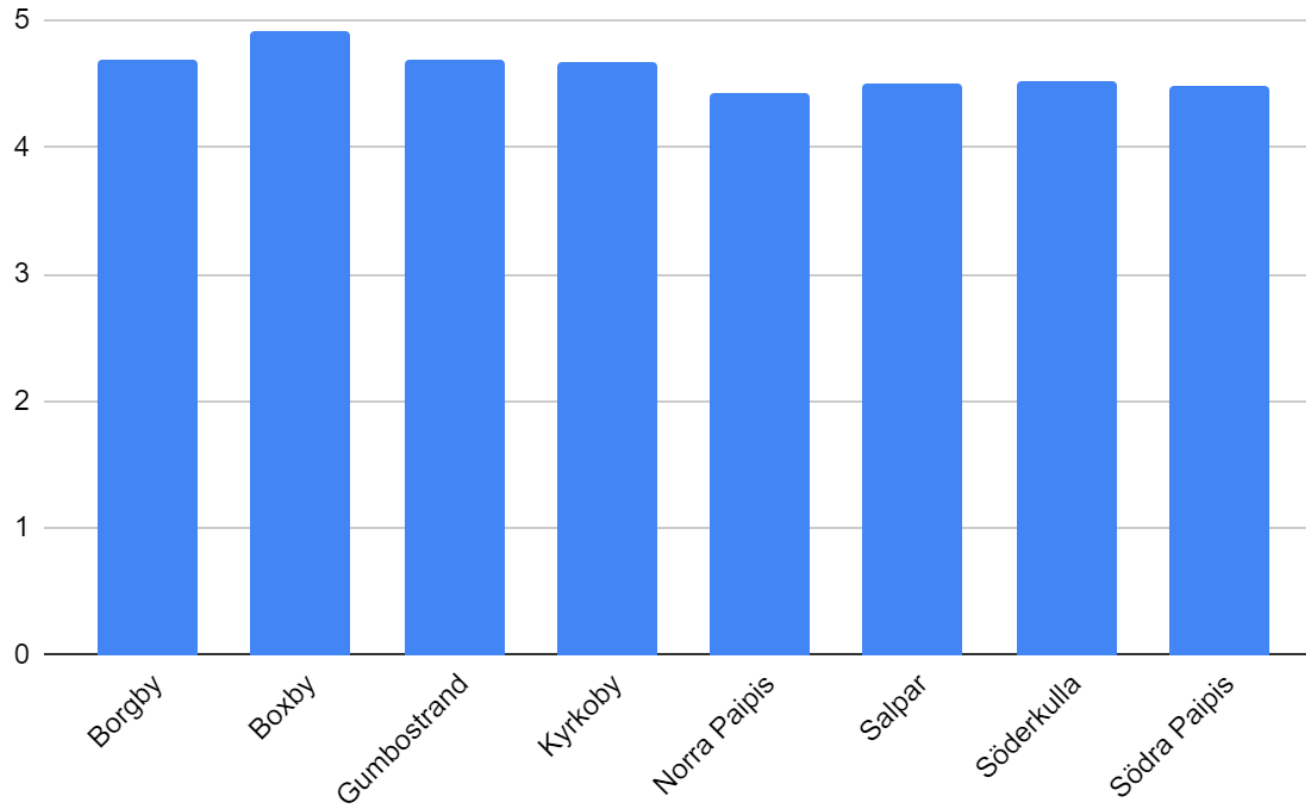
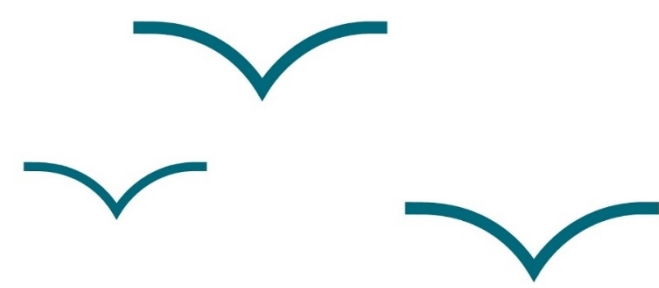
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

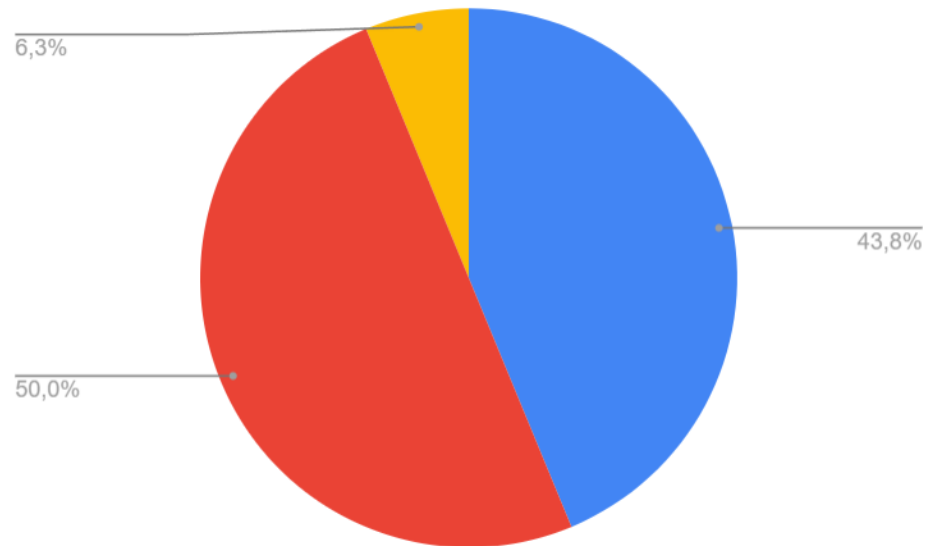
18.2.2025

Jag får hjälp av läraren eller handledaren i mitt skolarbete

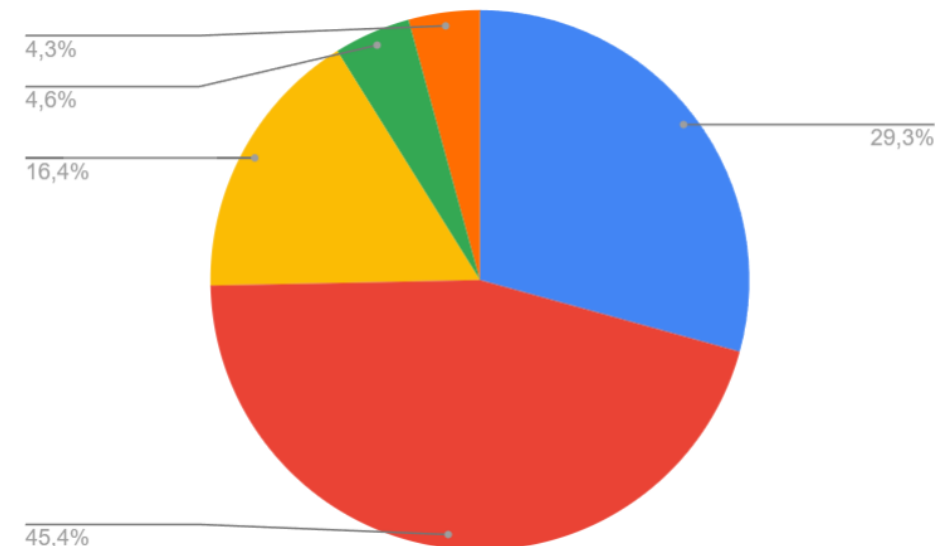

Jag kan vara med och påverka skolans vardag

Salpar skola

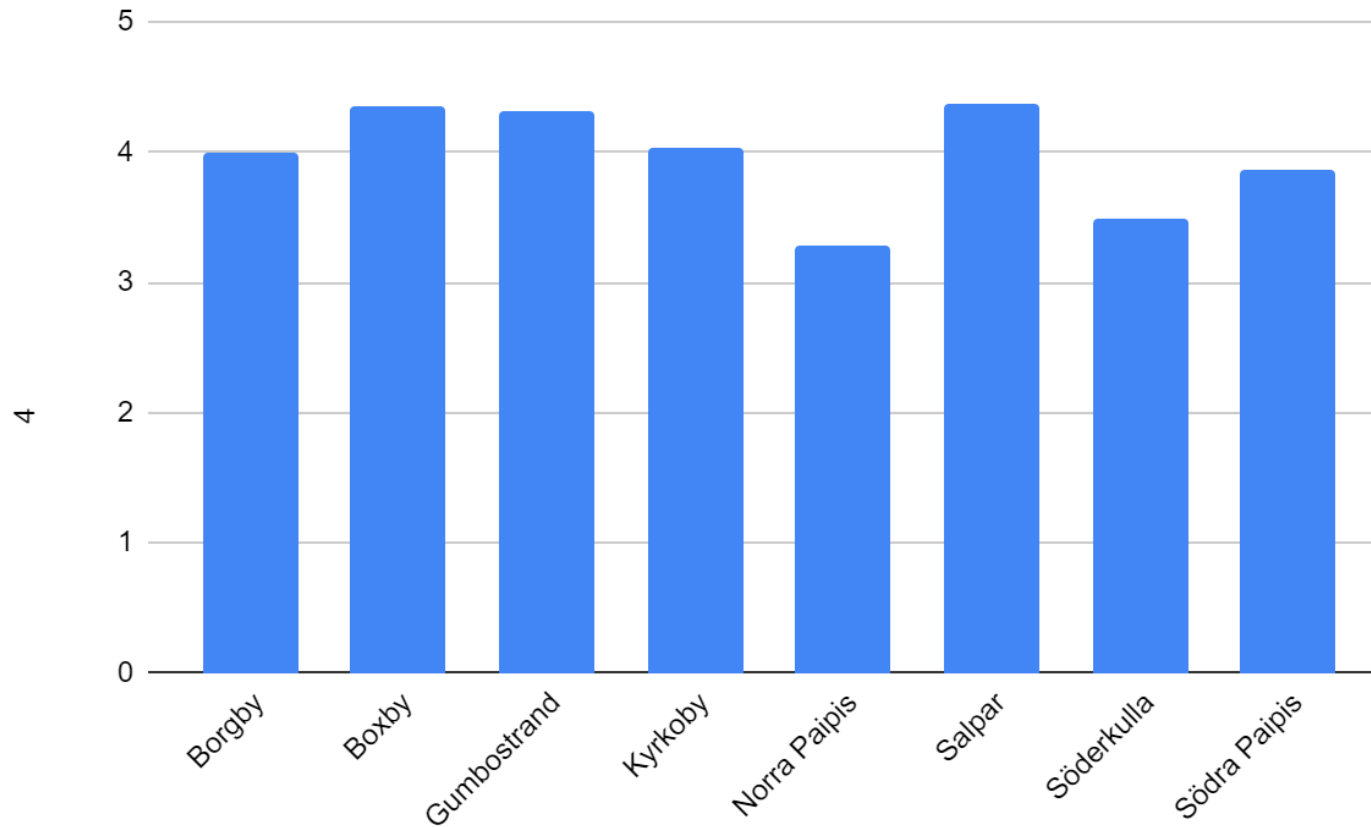
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

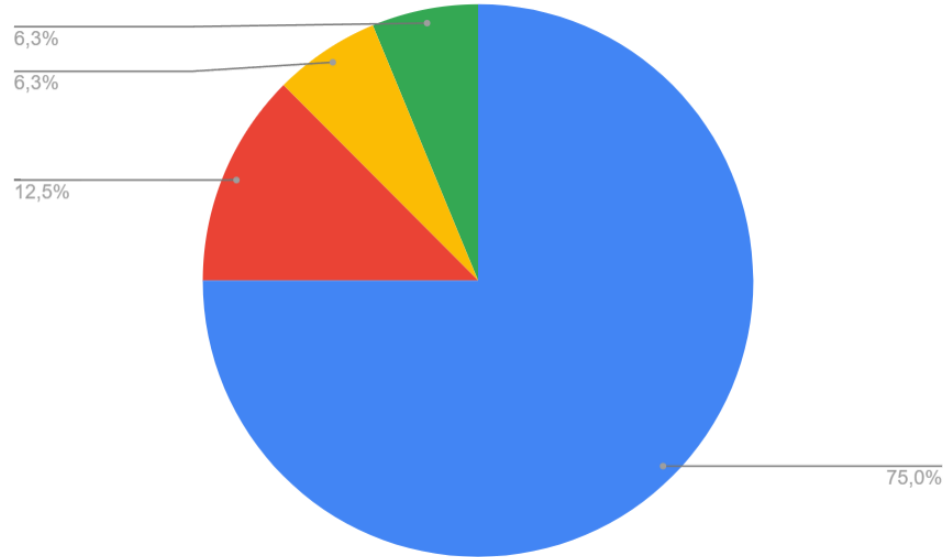
18.2.2025

Jag kan vara med och påverka skolans vardag

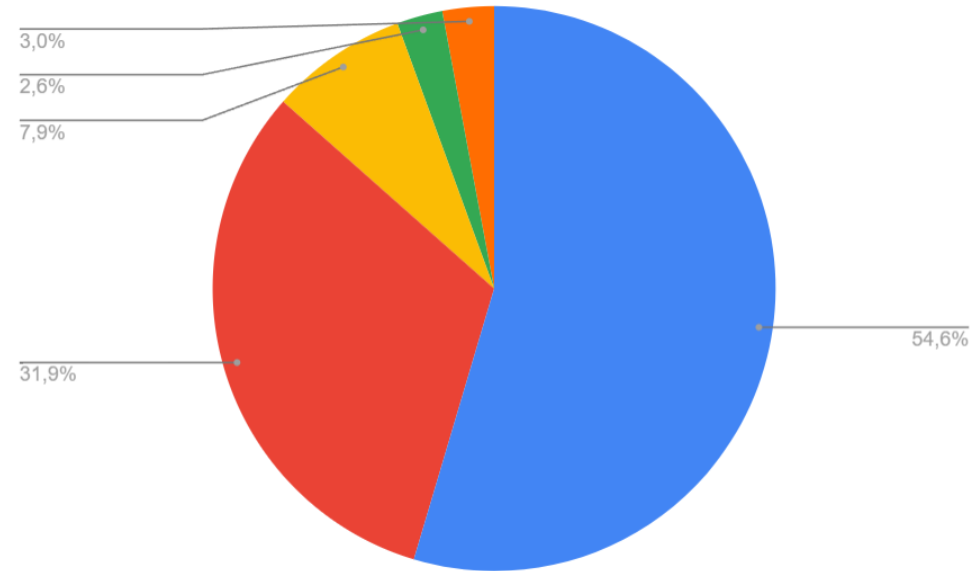

Jag vågar vara mig själv i skolan

Salpar skola

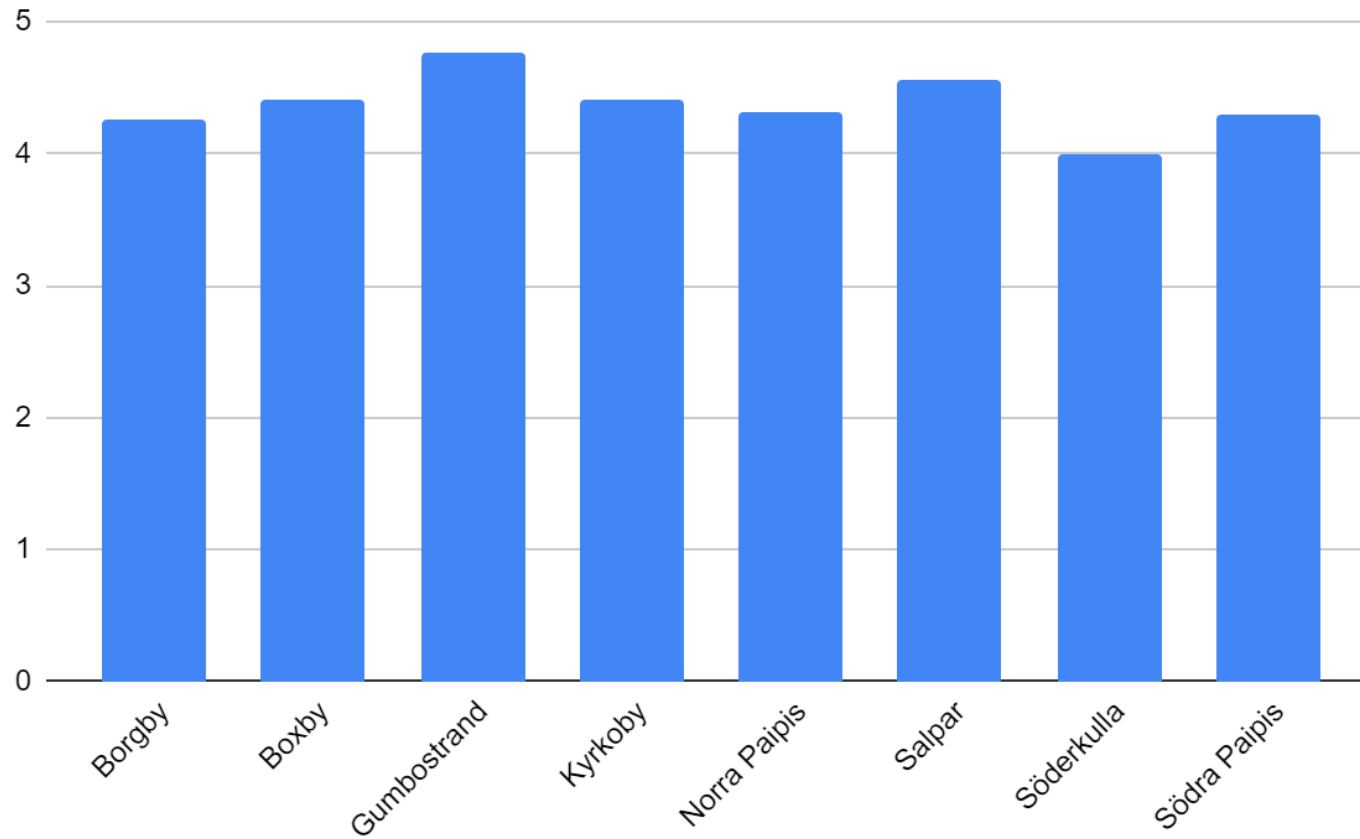
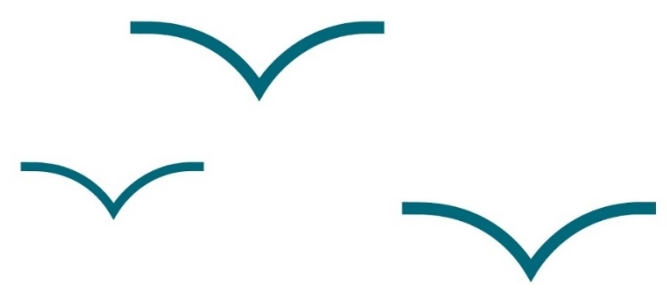
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

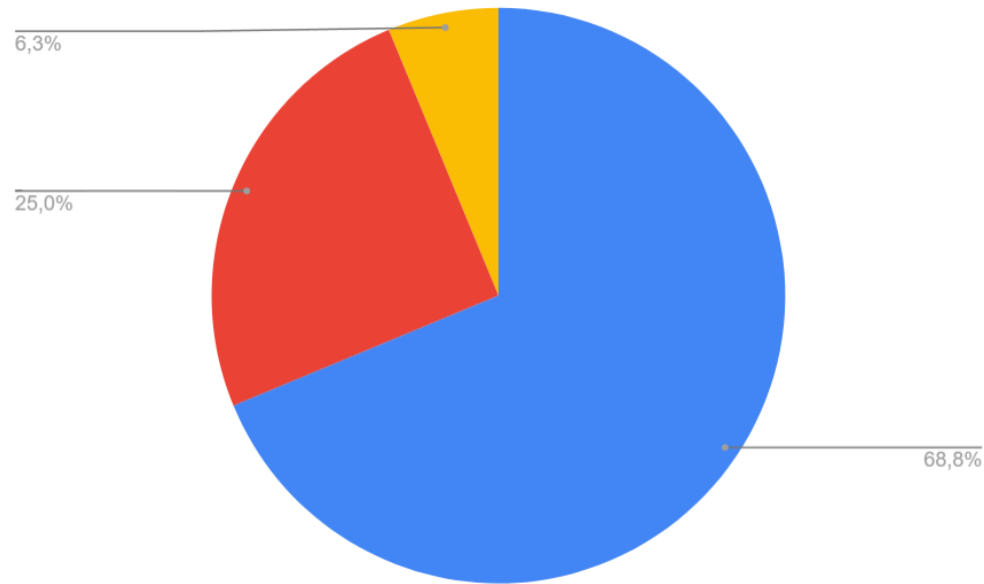
18.2.2025

Jag vågar vara mig själv i skolan

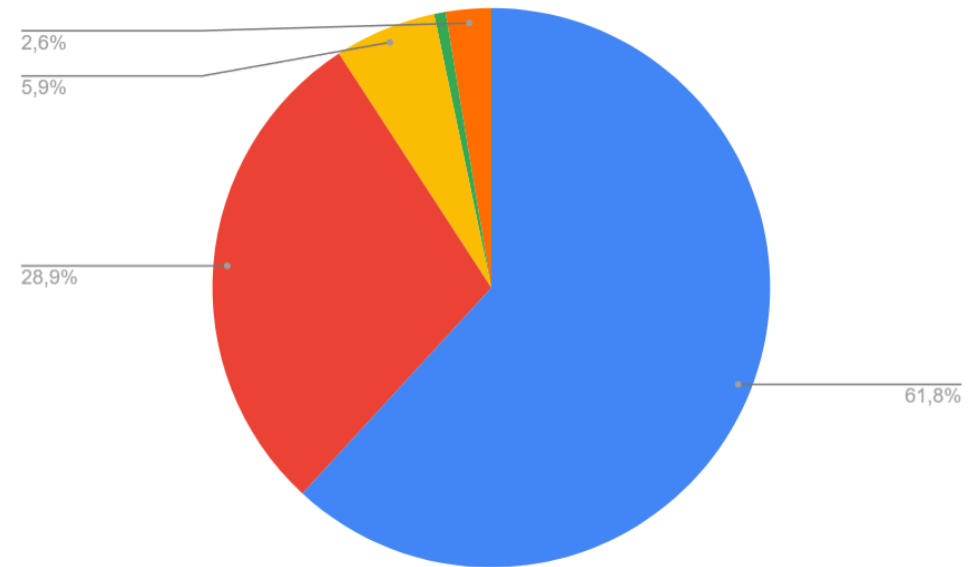

De vuxna i skolan ingriper i mobbning och annat otrevligt beteende

Salpar skola

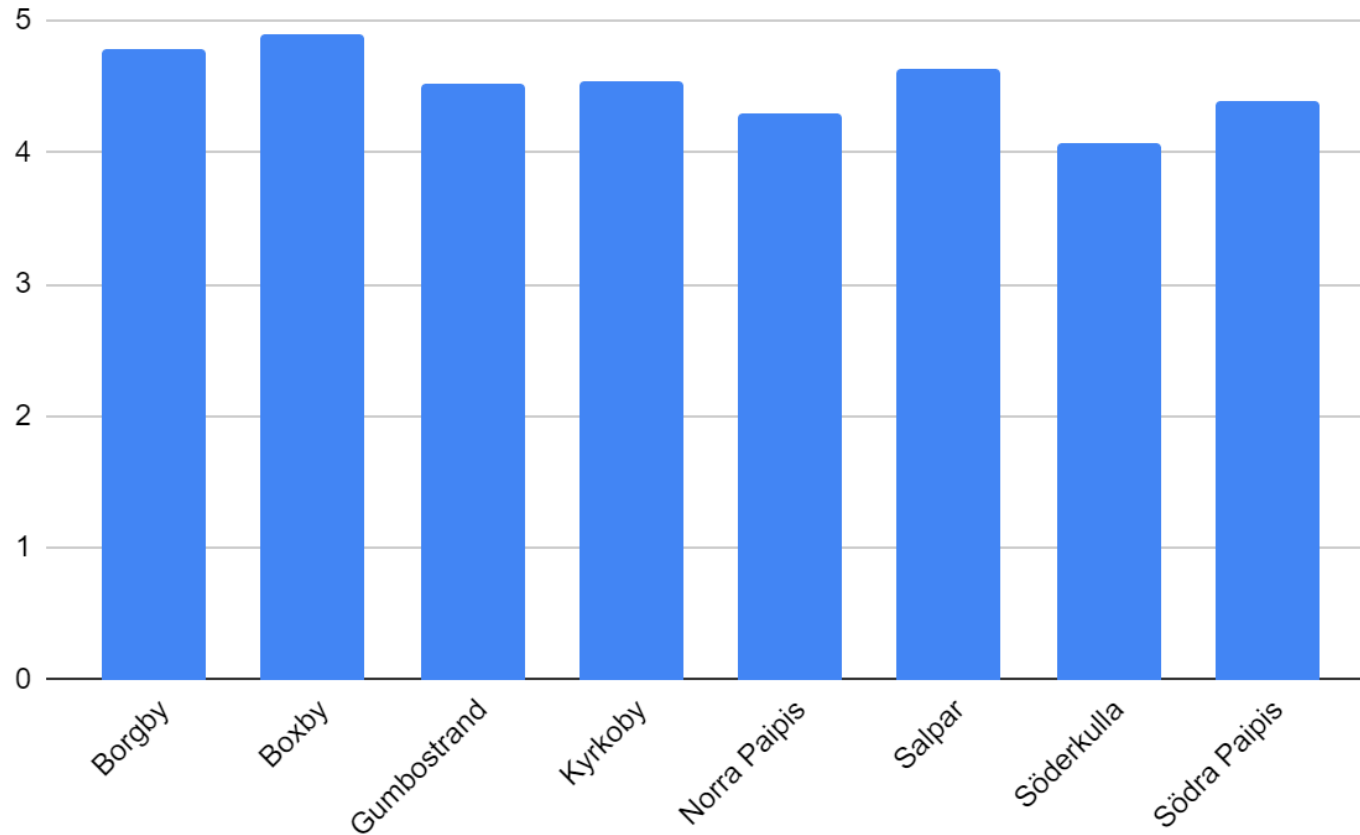
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

	Täysin samaa mieltä
	Osittain samaa mieltä
	Ei samaa eikä eri mieltä
	Osittain eri mieltä
	Täysin eri mieltä

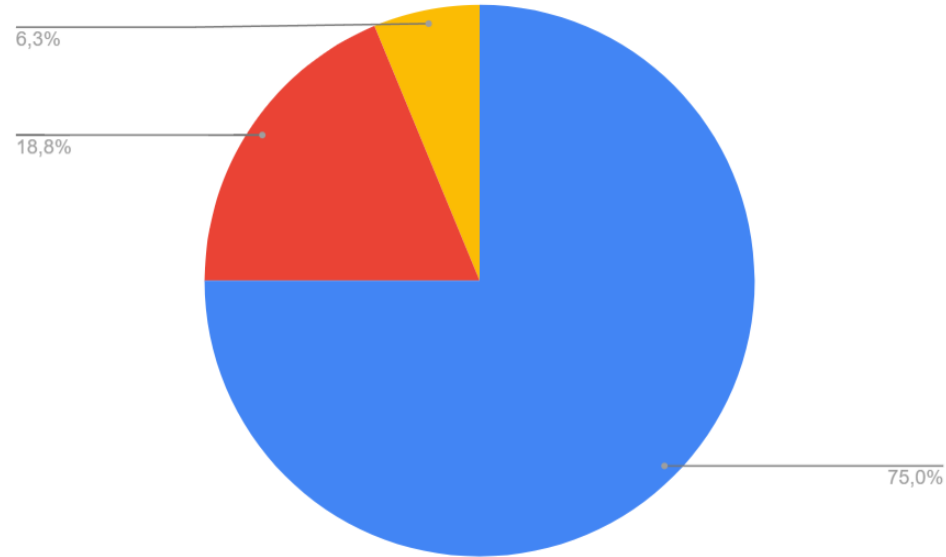
18.2.2025

De vuxna i skolan ingriper i mobbning och annat otrevligt beteende

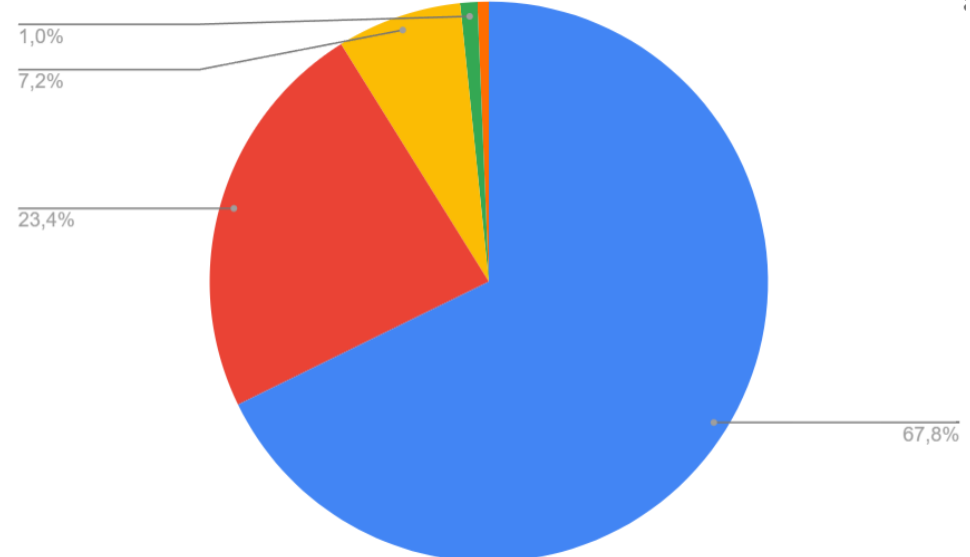

Skolan och mina föräldrar samarbetar för mitt bästa

Salpar skola

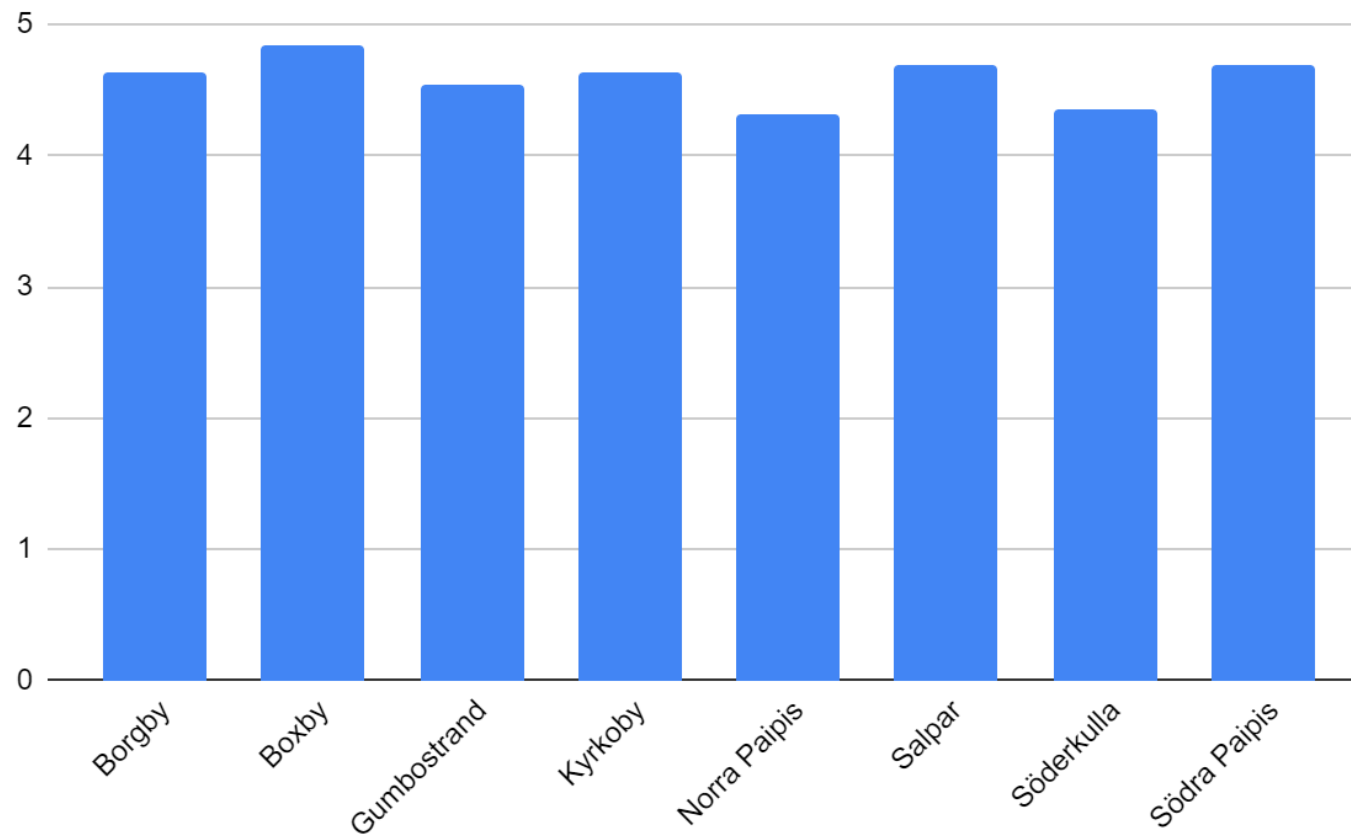
Kaikki ruotsinkieliset alakoulut

Täysin samaa mieltä
Osittain samaa mieltä
Ei samaa eikä eri mieltä
Osittain eri mieltä
Täysin eri mieltä

18.2.2025

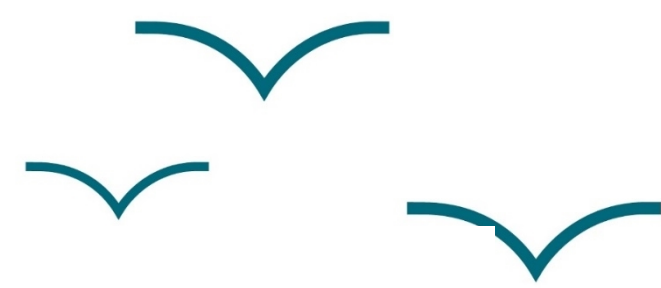
Skolan och mina föräldrar samarbetar för mitt bästa

Kuntalaiskysely

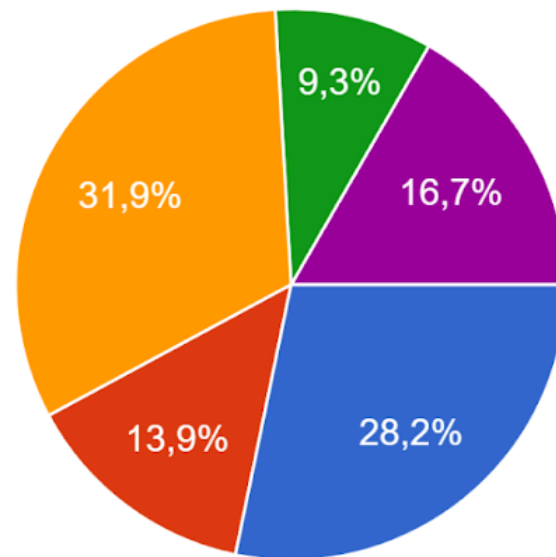
Kuntalaiskysely kouluverkosta marras-joulukuu 2024

Muutosten vaikutukset

Miten arvioit ehdotettujen muutosten vaikuttavan lastesi koulunkäyntiin - Hur tror du att de föreslagna förändringarna kommer att påverka dina barns skolgång?

216 vastausta

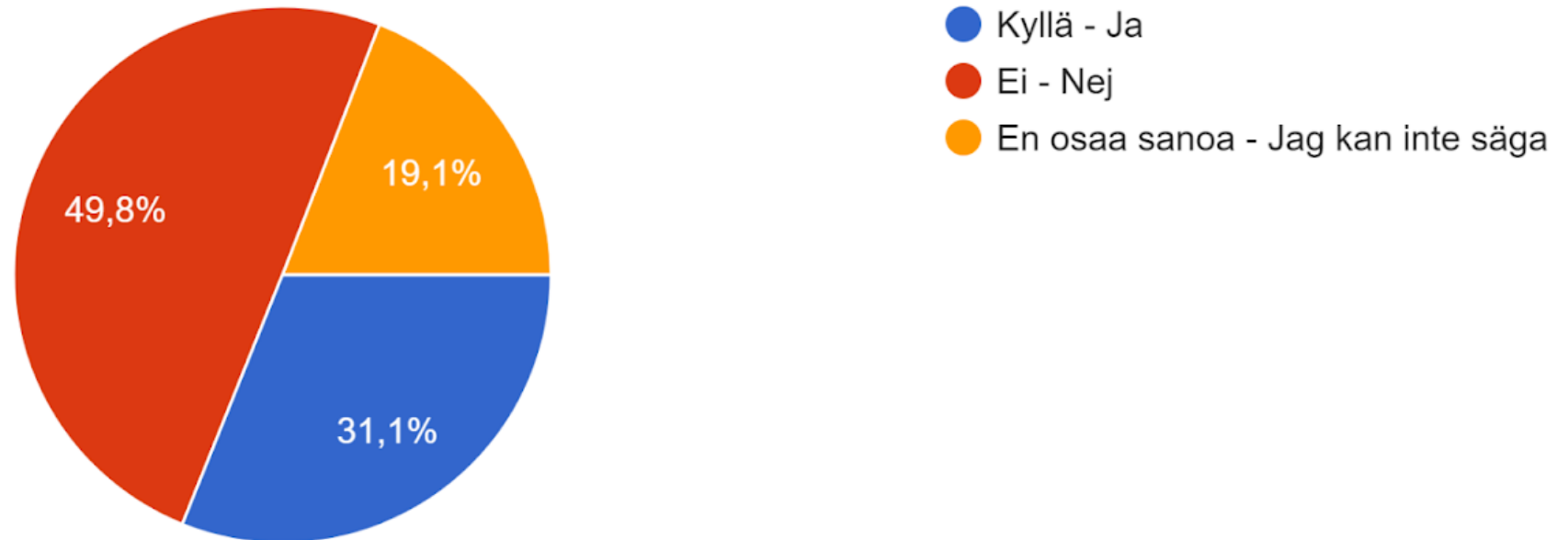

- merkittävä kielteinen vaikutus - betydande negativ påverkan
- jonkin verran kielteisiä vaikutuksia - viss negativ påverkan
- ei negatiivisia eikä positiivisia vaikutuksia - ingen negativ eller positiv påverkan
- jonkin verran myönteisiä vaikutuksia - viss positiv påverkan
- merkittävästi myönteisiä vaikutuksia - betydande positiv påverkan

Mielipide Salparin lakkauttamiseen

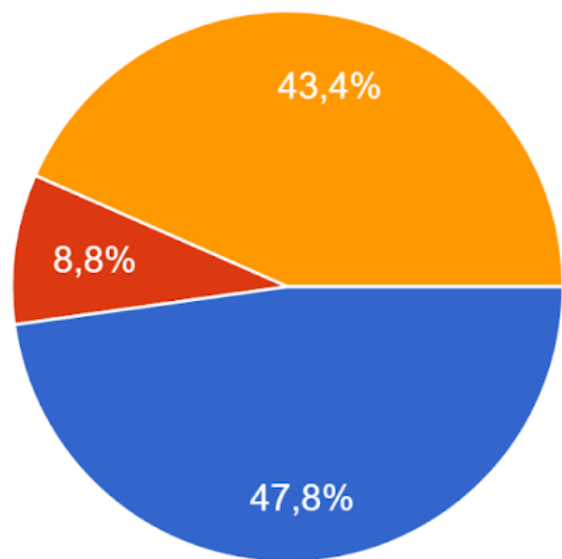
Salparin koulun lakkauttaminen - Nedläggningen av Salpar skola

251 vastausta

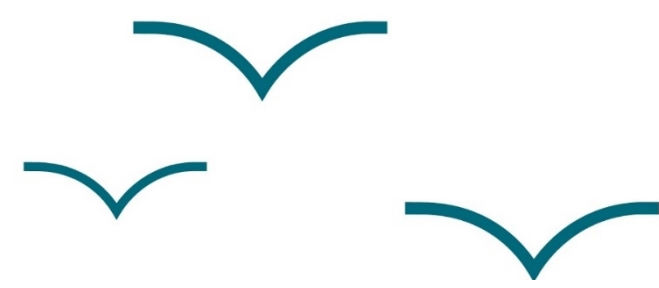
Aikataulu Salparin lakkauttamiselle

Salparin koulu lakkautetaan ja oppilaat siirtyvät asuinpaikan mukaiseen uuteen lähikouluun Söderkullaan, Boxbyhyn tai Gumbostrandiin - Salpa..., Boxby eller Gumbostrand beroende på var de bor
159 vastausta

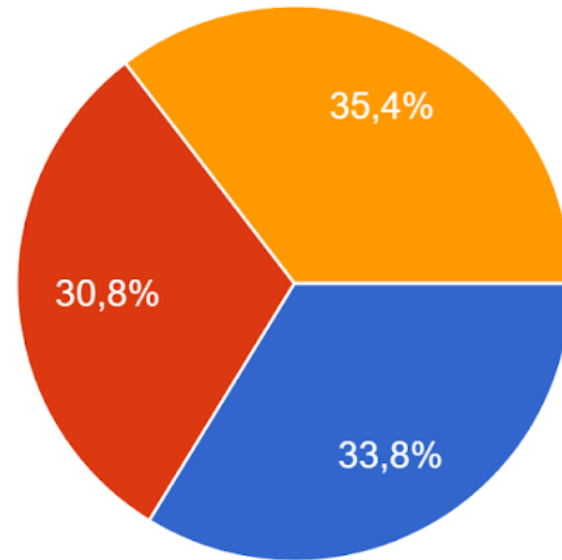
- syksystä 2026 - från och med hösten 2026
- syksystä 2027 - från och med hösten 2027
- syksystä 2028 - från och med hösten 2028

Mielipide oppilaaksiottoalueiden muutokseen

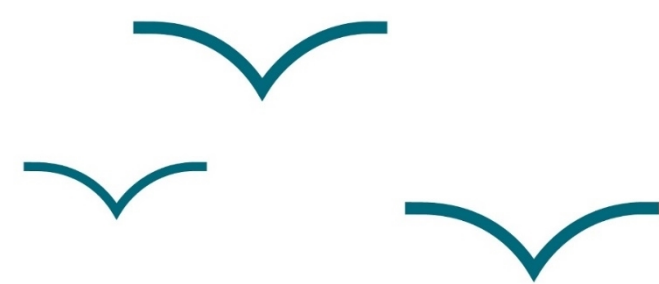
Oppilaaksiottoalueiden muutos - Ändring av elevupptagningsområden

240 vastausta

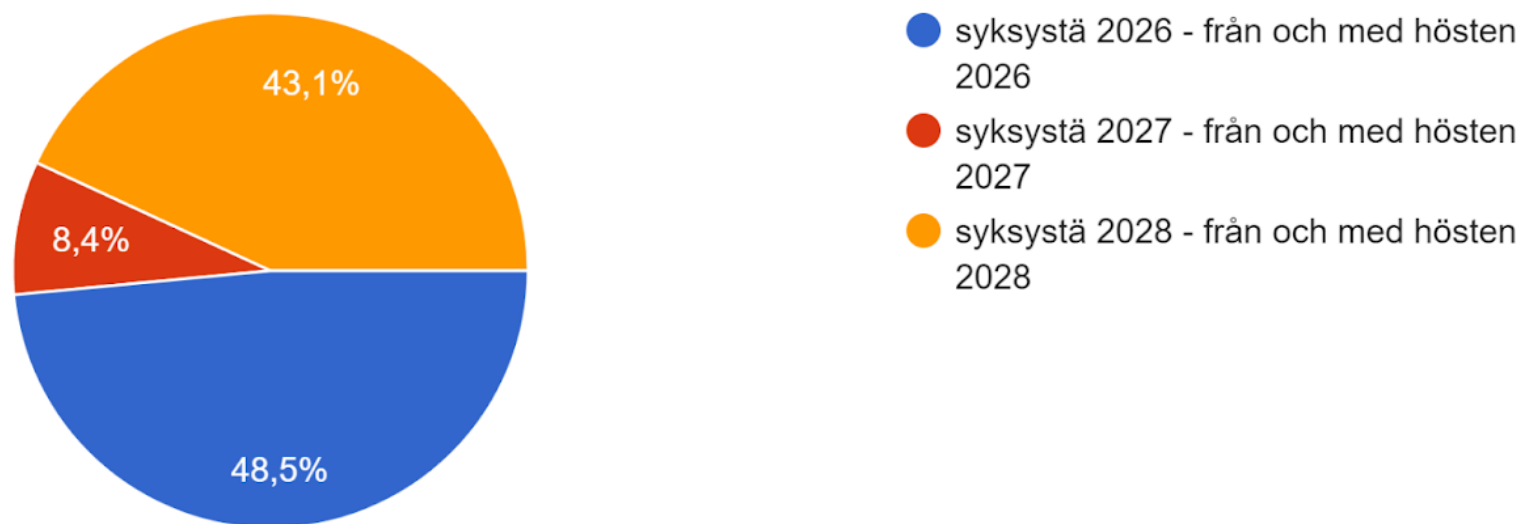
- Kyllä - Ja
- Ei - Nej
- En osaa sanoa - Jag kan inte säga

Aikataulu oppilaaksiottoalueiden muuttamiselle

Muutetaan oppilaaksiottoalueet Etelä-Sipoossa esitetyn mallin mukaan - Ändring av elevupptagningsområdena i södra Sibbo enligt den föreslagna modellen

167 vastausta

Yhteenveto

Yhteenveto lapsivaikutuksen arvioinnista, kyselyistä ja kuulemistilaisuuksista

Tulosten valossa voidaan todeta seuraavaa:

- **Koulun/opettajan vaihdos koetaan pääsääntöisesti positiivisena.**
- **Hyvinvointikyselyn mukaan** Salparin koulun tulokset eivät poikkea merkittävästi muiden ruotsinkielisten alakoulujen tuloksista. Vaikka oppilasmäärä on pieni, vastaukset useimpien kysymysten kohdalta jakautuvat hyvin samalla tavalla. On todettava, että näin pienen koulun kohdalta johtopäätöksiä on vaikea tehdä.
- **Kuntalaiskysely tuo** esiin vastaajien jakautuneet mielipiteet koulun lakkauttamisesta ja sen vaikutuksista.
- **Kuulemistilaisuuksien palautteen** pohjalta voidaan sanoa, että Salparin koulua käyvien lasten huoltajista valtaosa vastustaa esitettyä muutosta, koska lähikoulu koetaan yhteisöllisenä ja turvallisena. Muutosta tukevat mielipiteet puoltavat kahden muun kyläkoulun vahvistamista tai kunnan resurssien tasapuolista jakamista.
- **Myös Söderkulla skolan** oppilaiden tilanne uudisrakentamista odottaessa nousi vahvasti esiin resurssien kohdentamisessa kunnan koululaisten kesken. Koulun rakentamista odottavien mielestä uudisrakentamista ei tule kytkeä kyläkouluihin, vaan kyseessä on kasvukeskuksen

Kupiainen, Sirkku & Hienonen, Ninja 2016: LUOKKAKOKO. Suomen kasvatustieteellinen seura. Kasvatusalan tutkimuksia 72. Jyväskylä.

Sirkku Kupiainen ja Ninja Hienonen Helsingin yliopistosta ovat julkaisseet kirjan Luokkakoko (2016). Teos on tähän mennessä kattavin suomenkielinen kooste luokkakokoa käsittelevästä tutkimuksesta. Suomalaista luokkakokotutkimusta ei sanan kansainvälisessä mielessä ollut tehty ennen Kupiaisen ja Hienosen toteuttamaa tutkimusta.

Tutkimuksessa todetaan, että **luokkakoolla ei ole yhteyttä osaamiseen ja asenteisiin**. Oppilaiden osaamista tutkittiin laaja-alaisilla, oppiaineiden rajat ylittävillä tehtävillä. **Kaikissa tehtäväryhmissä ja kaikilla luokka-asteilla**, kolmannella, kuudennella ja yhdeksännellä luokalla, tulos oli sama: **Syy oppilaiden osaamiseen tai osaamattomuuteen ei löytynyt luokan oppilaiden määrästä**. Osaaminen oli kuitenkin usein parempaa kaikkein suurimmissa luokissa, jotka ovat oppilasvalikoinnin seurauksena usein esimerkiksi musiikkiluokkia tai valinnaisen kielen opiskelijoiden luokkia.

” Luokkakoon ympärillä käytävän keskustelun ja siihen kohdistuvien odotusten valossa voidaan pitää jopa yllättävänä, kuinka heikko yhteys luokan oppilasmäärällä on minkään (tässä) tutkimuksessa tarkastellun tekijän kanssa, on kyse sitten osaamisesta, oppimisasenteista, arvosanoista, oppilaiden näkemyksestä luokastaan tai opettajastaan tai kokemastaan luokkatovereitten hyväksynnästä.”

Laura Tuoma 2023: KYLÄKOULUJEN LAKKAUTUSTEN VAIKUTUKSET KUNTIEN ELINVOIMATEHTÄVÄN TOTEUTUMISEEN. Tampereen yliopisto (kandidaatin tutkielma)

”Tutkimuksen perusteella kyläkoulujen lakkautuksilla ei ole ollut merkittäviä pitkäaikaisia vaikutuksia kuntien elinvoimatehtävän toteutumiseen, mutta asiassa tulee kuitenkin huomioida kuntien erilaisuus. Aineiston perusteella löysin neljä merkittävää tekijää, joilla on eniten vaikutusta siihen, miten kyläkoulujen lakkautusten vaikutukset kuntien elinvoimatehtävän toteutumiseen voi näkyä eri kunnissa eri tavoin.

Ensinnäkin eri kunnissa **koulun merkitys alueen elinvoimaisuudelle voidaan nähdä erilaisena**, sillä esimerkiksi ikä- ja kouluverkkorakenne vaihtelevat kuntien välillä.

Toiseksi **kyläläiset suhtautuvat yleisesti lakkautuksiin eri tavoin**, sillä kyläkoulujen arvo voidaan nähdä kunnissa eri tavoin.

Kolmas tekijä on **kunnan yleinen elinvoimaisuus**. Osassa kunnista koulun lakkautus voi olla pienempi kolaus elinvoimaisuuden näkökulmasta, sillä näissä kunnissa elinvoima on jo entuudestaan parempi esimerkiksi toimivan palveluverkon ja kunnan pitovoimaisuuden takia.

Viimeinen osatekijä on **lakkautusten jälkeinen aika kylissä**. Kyläyhteisöllä on suuri merkitys siinä, miten se jatkaa kylän toimintaa kyläkoulun lakkautuksen jälkeen ja pitää kylän aktiivisena sekä elinvoimaisena

Tärkeintä kuitenkin on, että kunnassa on toimivat koulutuspalvelut ja ne ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille.”

18.2.2025

Airi Raitio 2023: PERUSKOULUN REHTORIEN KOKEMUKSIA KOULUJEN LAKKAUTTAMISILMIÖSTÄ. Lapin yliopisto

”Rehtoreiden mielestä koululiitokset pitää **suunnitella ja perustella etukäteen hyvin**, ja antaa suunnittelulle riittävästi aikaa. Suunnitelmista **tiedottamisen pitää tavoittaa kaikki asianomaiset** henkilöt. Tulevan koulun henkilökunta pitää olla tiedossa ja pysyvää jo suunnittelun alkuvaiheessa. Haastavaa koululiitoksen toteuttamisessa olivat kuntapäätäjiltä ja rehtorin omilta esimiehiltä tulevat epäselvät ohjeet rehtori- ja henkilökuntavalinnoista, jotka saattoivat vaihtua nopeasti. **Rehtoreiden kokemukset koululiitoksesta olivat vaihtelevia.** Jotkut rehtorit suhtautuivat pelkästään positiivisesti koululiitokseen; varsinkin jos saivat itse suunnitella omaa kouluaan. Useimpien rehtoreiden henkilökunta sopeutui alkuhankaluuksien jälkeen hyvin. **Koululiitoksissa tuli kuitenkin ilmi ongelmia lähinnä opettajien sopeutumisessa.** Tutkimuksessani oli myös rehtoreita, jotka olivat kokeneet useita epäonnistuneita koululiitoksia, ja jotka suhtautuivat liitoksiin negatiivisesti.”